

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Απάντηση στις προκλήσεις - Θέσεις για τα μεγάλα μέτωπα μιας κυβερνητικής πολιτικής

VIII. Η πρόκληση των μεταρρυθμίσεων

2. Καμία μεταρρύθμιση δεν είναι ουδέτερη

 Σχολιάστε το Εκτυπώστε το

Μέγεθος γραμματοσειράς:

Η ταυτόχρονη γρήγορη και αποτελεσματική διαχείριση όλων αυτών των προκλήσεων απαιτεί καλό σχεδιασμό και πολιτική αποφασιστικότητα, αλλά και ισχυρή κοινωνική συναίνεση. Κάθε ανατροπή υφισταμένων καταστάσεων μπορεί να θίγει συμφέροντα και προνόμια, αλλά και να υποβοηθά ή να δημιουργεί άλλα. Όταν μάλιστα οι μεταρρυθμίσεις αφορούν τον πυρήνα του κοινωνικού κράτους (ασφαλιστικό, εργασιακές σχέσεις, σύστημα υγείας, δημόσια εκπαίδευση) και άρα τις πιο αδύναμες κοινωνικές ομάδες που προσβλέπουν στους θεσμούς και τις εγγυήσεις του, τα πράγματα γίνονται ακόμη πιο ευαίσθητα καθώς το αίτημα για «ανατροπή» διασταυρώνεται με το αίτημα για «προστασία των κεκτημένων».

Η κοινωνία, ως κοινωνία της ανασφάλειας, τοποθετείται με αντιφατικό και άρα αμυντικό τρόπο απέναντι στις αλλαγές, καθώς γνωρίζει εμπειρικά, αλλά πολύ καλά, ότι μία κοινωνία και πολύ περισσότερο μία αγορά, χωρίς θεσμικές εγγυήσεις και οριοθετήσεις και χωρίς πολιτιστικές, δηλαδή αξιακές παραδοχές που ανακόπτουν τη λογική του κέρδους και της συσσώρευσης του, δεν μπορεί να διαφυλάξει τις μεγάλες κατακτήσεις του **ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου** που διαμορφώθηκε το δεύτερο μισό του 20^{ου} αιώνα ως η άλλη, αδιαίρετη όψη του ευρωπαϊκού δημοκρατικού κράτους δικαίου.

Όπως ακριβώς φάνηκε και με τη **στρατηγική του εκσυγχρονισμού** την περίοδο 1994-2004, μία **στρατηγική μεταρρυθμίσεων** πρέπει να δηλώνει το πρόσημο της προοδευτικό ή συντηρητικό, σοσιαλιστικό ή νεοφιλελεύθερο και να πείθει πως διαθέτει **μία εσωτερική ισορροπία που υπηρετεί το γενικό συμφέρον και προσφέρει σε όλους μερίδιο** από τη βελτίωση των επιδόσεων και την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας.

Δεν υπάρχουν πολιτικά και κοινωνικά ουδέτερες μεταρρυθμίσεις, ούτε σε εθνικό ούτε σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η δε παραίτηση από τον προσδιορισμό του πολιτικού και κοινωνικού στίγματος των μεταρρυθμίσεων που αποφασίζονται και προωθούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο έχει διπλές αρνητικές επιπτώσεις: Αφενός διογκώνει το δημοκρατικό και πολιτικό έλλειμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άρα το πρόβλημα κοινωνικής νομιμοποίησης της (όπως έδειξε και η εμπειρία του «Ευρωπαϊκού Συντάγματος»), αφετέρου δε καλλιεργεί την βαθύτατη συ